

COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

HOTĂRÂRE referitor la aprobarea Regulamentului privind activitatea de actuariat

nr. 50/2 din 27.10.2020

(în vigoare 20.11.2020)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 304-312 art. 1183 din 20.11.2020

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1600 din 17 noiembrie 2020
Ministru _____ Fadei NAGACEVSCHI

În temeiul art.41 alin.(2)-(3) din [Legea nr.407/2006](#) cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213), Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind activitatea de actuariat (se anexează).
2. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Valeriu CHIȚAN

Nr.50/2. Chișinău, 27 octombrie 2020.

Aprobat
prin Hotărârea Comisiei Naționale
a Pieței Financiare
nr.50/2 din 27.10.2020

REGULAMENTUL PRIVIND ACTIVITATEA DE ACTUARIAT

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind activitatea de actuariat (în continuare – Regulament) are ca scop reglementarea desfășurării activității de actuariat, în conformitate cu prevederile [Legii nr.407/2006](#) cu privire la asigurări (în continuare – [Legea nr.407/2006](#)) și alte acte normative ale autorității de supraveghere.

2. Actuarul este persoana fizică sau angajatul unei persoane juridice care prestează servicii de actuariat, specializată în evaluarea riscurilor financiare prin metode actuariale (statistice, matematice și economice), titulară a unui certificat de calificare eliberat de autoritatea de supraveghere.

3. Actuarul este independent și autonom în desfășurarea activităților sale. Actuarul poate deține funcția și exercita atribuții în cadrul a cel mult trei asigurători (reasigurători). În cazul în care se solicită exercitarea funcției de actuar în cadrul a mai mulți asigurători (reasigurători), Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – autoritatea de supraveghere) examinează dacă preluarea unui nou mandat nu va

afecta negativ exercitarea funcțiilor pe care persoana respectivă deja le exercită, dacă alte interese financiare și de afaceri pot afecta exercitarea în mod imparțial a funcției de actuar.

4. Noțiunile, termenii și expresiile utilizate în Regulament au semnificația prevăzută în [Legea nr.407/2006](#) sau în actele normative emise de către autoritatea de supraveghere.

Capitolul II ANGAJAREA ACTUARULUI

5. Asigurătorul (reasigurătorul) este obligat să apeleze la serviciile cel puțin a unui actuar în scopul realizării prevederilor art.41 din [Legea nr.407/2006](#), Regulamentului și a altor acte normative emise de autoritatea de supraveghere.

6. Funcția de actuar se exercită în temeiul deciziei organului de conducere al asiguratorului (reasiguratorului) împuternicit în acest sens, prin următoarele modalități:

a) în calitate de angajat al asigurătorului (reasigurătorului), în baza unui contract de muncă;

b) în calitate de actuar, în baza unui contract de prestări servicii;

c) prin atragerea serviciilor actuarului, în baza unui contract cu o persoană juridică care prestează servicii de actuariat. În aceste condiții, responsabilitatea pentru realizarea drepturilor și executarea obligațiilor aferente funcției actuariale în conformitate cu actele normative o poartă actuarul nominalizat de către persoana juridică în relațiile cu asigurătorul (reasigurătorului), dar nu persoana juridică. Persoana juridică care prestează servicii de actuariat, conform prezentului punct, trebuie să dispună de relații contractuale de muncă cu actuarul certificat care este delegat pentru exercitarea funcției de actuar în cadrul asigurătorului (reasigurătorului).

7. Nu poate exercita funcția de actuar persoana fizică care:

a) nu dispune de certificat de calificare valabil emis de autoritatea de supraveghere;

b) este persoană afiliată a asigurătorului (reasigurătorului), în condițiile exercitării funcției de actuar prin modalitățile prevăzute la pct.6. Relația de afiliere este determinată în conformitate cu prevederile [Legii nr.171/2012](#) privind piața de capital;

c) este condamnată printr-o decizie judecătorească definitivă și irevocabilă pentru infracțiuni de corupție sau infracțiuni economice;

d) în procesul exercitării funcției de actuar, în ultimii 3 ani, i-au fost aplicate pentru activitatea de actuariat 2 sau mai multe măsuri disciplinare sau sancțiuni de autoritatea de supraveghere sau de o altă autoritate de supraveghere a sectorului financiar din Republica Moldova și/sau din străinătate;

e) atestă existența vreunui conflict de interese ca urmare a intereselor personale cu asigurătorul (reasigurătorul). Prin conflict de interese se înțelege situația în care actuarul are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit actelor normative.

8. Desemnarea actuarului asigurătorului (reasigurătorului) se efectuează în conformitate cu prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere cu privire la aprobarea persoanelor cu funcție de răspundere.

9. În cazul în care actuarul este membru al unei asociații profesionale în domeniul actuarial, existența unor procese disciplinare, inițiate ca rezultat al încălcării standardelor profesionale în asigurările de viață și/sau generale, se va lua în considerație la evaluarea corespunderii actuarului criteriului de reputație, în măsură în care prezintă relevanță.

10. Asiguratorul (reasigurătorul) este obligat să informeze autoritatea de supraveghere, în termen de 5 zile lucrătoare, despre revocarea actuarului, cu anexarea deciziei organului de conducere împuternicit pentru luarea unei astfel de decizii, cu indicarea în mod obligatoriu a motivului revocării.

11. În cazul aplicării prevederilor pct.10, asiguratorul (reasiguratorului) este obligat să prezinte autorității de supraveghere documentele și informațiile necesare avizării unui nou actuar, conform anexei la Regulament și actelor normative ale autorității de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare de la data revocării actuarului precedent, în condițiile cadrului normativ aferent.

Capitolul III DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE ACTUARULUI

12. Suplimentar la drepturile și obligațiile actuarului stabilite în art.41 din [Legea nr.407/2006](#), actuarul are următoarele drepturi și obligații:

1) Drepturi:

a) expunerea oricărei declarații/opinii, în scopul îndeplinirii obligațiilor sale;

b) solicitarea asiguratorului (reasiguratorului) a oricărui document și oricărei informații necesare în elaborarea și pregătirea calculelor actuariale obligatorii și a concluziilor/opiniilor prevăzute de actele normative din domeniul asigurărilor (reasigurărilor);

c) participarea la oricare ședință stabilită de prevederile pct.19 din Regulament;

d) expunerea, în cadrul ședințelor de la lit.c), a opiniei referitor la: orice îndrumare actuarială oferită organelor de conducere ale asiguratorului (reasiguratorului); orice acțiuni/probleme care ar putea afecta solvabilitatea și stabilitatea financiară a asiguratorului (reasiguratorului); orice acțiune/problemă sau condiție care ar putea afecta capacitatea asiguratorului (reasiguratorului) de a realiza obligațiile față de asigurați; orice acțiune/problemă care necesită consultație actuarială;

e) acordarea de consultație actuarială asiguratorului (reasiguratorului), în special în domeniile de elaborare a produselor de asigurare (reasigurare) și calculare a primelor de asigurare (reasigurare) aferente, de elaborare a contractelor de asigurare (reasigurare), în domeniul investițiilor, precum și realizarea altor activități care implică calcul actuarial;

f) participarea în calitate de membru al echipelor de audit extern al asiguratorului (reasiguratorului), în conformitate cu cadrul normativ în vigoare, în vederea examinării activității de asigurare potrivit principiilor fundamentale și generale acceptate ale calculului actuarial.

2) Obligații:

a) determinarea și certificarea, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere, a suficienței rezervelor tehnice, inclusiv prin analiza comparativă a celor mai bune estimări cu experiența anterioară, valorii marjei minime și disponibile de solvabilitate, ratei de solvabilitate, coeficientului de lichiditate, suficienței activelor admise să acopere rezervele tehnice și marja de solvabilitate minimă;

b) elaborarea și certificarea/legalizarea bazelor tehnice pentru calculul primelor de asigurare și al rezervelor tehnice, inclusiv certificarea suficienței primelor și tarifelor de asigurare aferente produselor de asigurări;

c) elaborarea, confirmarea și prezentarea raportului actuarial anual, opiniilor, concluziilor și declarațiilor actuariale realizate în conformitate cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere;

d) calcularea rezervelor tehnice, asigurarea adecvării metodologiilor, modelelor de bază și ipotezelor folosite, evaluarea suficienței și calității datelor utilizate la calcularea rezervelor tehnice, identificarea datelor care denaturează calcularea rezervelor tehnice și propunerea înlăturării acestora;

e) confirmarea prin semnătură a rapoartelor specializate și documentelor asiguratorului (reasiguratorului), prezentate autorității de supraveghere sau altor părți interesate, care conțin concluzii, estimări și calcule realizate de actuar. În acest caz, actuarul poartă răspundere, conform legislației, numai pentru partea aferentă concluziilor, estimărilor și calculelor proprii;

f) contribuirea la implementarea eficace a sistemului de management al riscurilor,

În special în ceea ce privește modelarea riscurilor care stau la baza calculării cerințelor de capital de solvabilitate, de capital minim, precum și în ceea ce privește evaluarea internă a riscurilor și solvabilității;

g) informarea sub orice formă a organelor de conducere a asiguratorului (reasiguratorului) la orice problemă sau riscuri asupra căreia actuarul consideră că sunt necesare de întreprins acțiuni în scopul evitării unor încălcări a legislației sau oricăror situații care pot prejudicia interesele asiguraților sau contravin contractului de asigurare;

h) asigurarea suficienței datelor și informațiilor necesare în scopul realizării evaluărilor/calcululelor actuariale aferente activelor și obligațiilor asiguratorului (reasiguratorului). Dacă nu dispune de suficiente date și informații, actuarul trebuie să motiveze și argumenteze, prin documentele care le certifică, cauza că nu dispune de date și informații suficiente;

i) furnizarea de servicii actuariale în asigurări numai în interesul sectorului de asigurări și deținătorilor de polițe;

j) notificarea, în scris, în termen de 15 (cincisprezece) zile lucrătoare, a organului de conducere (consiliului sau organului executiv) al asiguratorului (reasiguratorului) despre neregulile constatate sau despre încălcările prevederilor legislației cu privire la asigurări. În cazul în care asiguratorul (reasiguratorul), în termen de 5 zile lucrătoare, nu înlătură încălcările notificate, actuarul este obligat să informeze, în scris, autoritatea de supraveghere despre neregulile și încălcările constatate;

k) păstrarea confidențialității informației fără caracter public a asiguratorului (reasiguratorului), care este dobândită pe perioada realizării drepturilor și obligațiilor sale și care poate fi divulgată numai cu acordul asiguratorului (reasiguratorului), la cererea autorității de supraveghere sau în alte cazuri stabilite de cadrul normativ;

l) elaborarea raportului/opinii actuarului asupra constatărilor înregistrate în cadrul auditului extern al asiguratorului (reasiguratorului) sau în cadrul auditului în scop de supraveghere, în condițiile în care actuarul este parte a echipei de audit extern care auditează activitatea asiguratorului (reasiguratorului) în conformitate cu cadrul normativ;

m) conformarea cu ordonanțele/hotărârile autorității de supraveghere.

13. În cazul asiguratorilor (reasiguratorilor) care desfășoară activitatea în categoria de "asigurări de viață", actuarul are următoarele obligații suplimentare:

a) estimarea concordanței dintre rezervele tehnice, matematice și activele aferente, în conformitate cu prevederile art.37 alin.(1) lit.a) din [Legea nr.407/2006](#);

b) recomandarea cuantumului și modului de plată a bonusurilor/beneficiilor aferente contractelor de asigurare de viață care vor fi plătite asiguraților;

c) garantarea că așteptările contractuale ale asiguraților au fost luate în considerare la momentul evaluării obligațiilor (rezerve, bonusuri/beneficii, excedente de profit garantate) și distribuției excedentului de profit între asigurații care au dreptul la aceste excedente.

14. În cazul în care asiguratorul nu furnizează informații complete, furnizează informații false sau în mod deliberat false, actuarul, fără întârziere, notifică autoritatea de supraveghere asupra imposibilității exercitării obligațiilor sale.

15. Orice prevederi ale unor acte interne ale asiguratorului, inclusiv contractul de muncă/prestare a serviciilor de către actuar, scrisori, demersuri, informații care restricționează sau pot restricționa realizarea de către actuar a drepturilor și obligațiilor stabilite de actele normative din domeniul asigurărilor (reasigurarilor) sunt nule/nu produc efect juridic.

Capitolul IV
DREPTURILE ȘI ATRIBUȚIILE SPECIFICE ALE AUTORITĂȚII DE
SUPRAVEGHERE,
ASIGURĂTORILOR (REASIGURĂTORILOR) ȘI ACTUARULUI

16. Asigurătorul (reasigurătorul) nu poate iniția față de actuar nicio măsură de sancționare pentru exercitarea de către acesta a obligațiilor prevăzute la art.41 alin. (2¹) lit.I) din [Legea nr.407/2006](#). Temeiurile de revocare a actuarului vor fi expres stabilite în contractul încheiat cu asigurătorul (reasigurătorul).

17. Asigurătorul (reasigurătorul) va informa, fără întârziere, autoritatea de supraveghere cu privire la orice necorespondere identificată pentru funcția de actuar exercitată, precum și despre măsurile luate sau care se preconizează a fi luate pentru a remedia situația și calendarul de punere în aplicare a acestor măsuri.

18. Asigurătorul (reasigurătorul) este obligat să prezinte actuarului sau să asigure accesul, la solicitare și/sau obligatoriu, conform actelor normative sau altor acte obligatorii, la orice document și informație solicitată de actuar, necesare în elaborarea și pregătirea calculului actuariale obligatorii și a concluziilor/opiniilor, exercitarea altor drepturi și obligații prevăzute de actele normative în domeniul asigurărilor.

19. Asigurătorul (reasigurătorul), la solicitarea actuarului, asigură accesul acestuia la participarea și la expunerea de opinii în cadrul:

a) oricărei ședințe ale organelor de conducere, șefilor de subdiviziuni sau altor ședințe ale asigurătorului (reasigurătorului);

b) oricărei adunări a acționarilor sau asiguraților, organizate de asigurător (reasigurător);

c) oricărei ședințe desfășurate cu autoritatea de supraveghere unde vor fi discutate chestiuni legate de informația componentă a rapoartelor financiare/specializate ale asigurătorului (reasigurătorului) sau alte chestiuni care țin de drepturile și obligațiile actuarului.

20. Actuarul asigurătorului (reasigurătorului) trebuie să ofere informațiile cunoscute și relevante solicitate de actuarul membru al echipei de audit în cadrul desfășurării unei misiuni de audit.

21. Pentru încălcarea prevederilor actelor normative aferente domeniului de asigurări, autoritatea de supraveghere poate retrage certificatul de calificare al actuarului sau suspenda valabilitatea lui, pe un termen de până la 6 luni, în conformitate cu actele sale normative.

22. Decizia privind încetarea suspendării certificatului de calificare al actuarului se adoptă de autoritatea de supraveghere după înlăturarea încălcărilor care au dus la suspendarea acestuia.

23. Prevederile pct.29 din Regulamentul cu privire la cerințele față de persoanele cu funcție de răspundere ale asigurătorilor/reasigurătorilor și intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, aprobat prin [Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.13/3/2008](#), nu se aplică funcției de actuar.

Anexă
la Regulamentul
privind activitatea de actuariat

Către: Comisia Națională a Pieței Financiare

Data:

Vă notificăm că asigurătorul (reasigurătorul) _____ a angajat serviciile unui actuar în scopul prestării serviciilor de actuariat, în conformitate cu prevederile [Legii nr.407/2006](#) și următoarelor particularități:

1. Numele, prenumele actuarului, cetățenia și denumirea persoanei juridice care prestează servicii de actuariat, inclusiv IDNO, după caz

2. Numărul certificatului de calificare al actuarului, data eliberării și autoritatea care l-a emis _____

3. Adresa de domiciliu a actuarului, numărul de telefon, e-mailul _____

4. Adresa juridică și de corespondență a persoanei juridice care prestează servicii de actuarat, în condițiile exercitării funcției de actuar în conformitate cu pct.6, lit.c) din Regulament, numărul de telefon, e-mailul

5. Data angajării/contractului _____

6. A fost verificată relația de afiliere a actuarului/persoanei juridice (care prestează servicii de actuarat în conformitate cu pct.7 lit.b) din Regulament) cu asigurătorul (reasigurătorul): Da/Nu

*În cazul unui răspuns afirmativ, se vor prezenta detalii privind respectarea criteriilor de afiliere prevăzute la definiția de persoană afiliată de la art.6 din **Legea nr.171/2012** cu privire la piața de capital*

7. Sunteți sau ați fost sancționat, în ultimii 5 ani, cu amendă privind activitatea dvs. în domeniul economic, cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de a desfășura o anumită activitate, arest contravențional, obligarea de a repara prejudiciile materiale pentru contravenții, alte încălcări (cu excepția celor disciplinare), cauzarea de prejudicii materiale, comise în exercitarea funcției sau legate de activitatea anterioară de muncă, sau au fost aplicate măsuri (de remediere/supraveghere/sancționatoare) și/sau sancțiuni față de persoana juridică la care ați ocupat sau ocupați funcția de actuar? Da/Nu

În cazul unui răspuns afirmativ, se vor prezenta detalii (se va indica cel puțin: autoritatea competentă care a luat decizia, data deciziei, fapta/infracțiunea comisă și măsura aplicată)

8. A fost actuarul sancționat disciplinar pentru încălcarea legislației de către o organizație profesională sau de autoritatea de supraveghere? Da/Nu

În cazul unui răspuns afirmativ se vor prezenta detalii:

9. Numele și adresa asigurătorului, reasigurătorului, brokerului de asigurare sau altei entități pentru care actuarul a prestat servicii de actuarat în ultimii 5 (cinci) ani

Comunicați orice alte informații suplimentare care ar putea fi considerate relevante pentru aprecierea competențelor, experienței profesionale, reputației sau comportamentului financiar _____

Anexă:

Copia deciziei organului de conducere privind desemnarea actuarului și modalitatea de desemnare, prevăzută la pct.6 din Regulament;

Copia contractului/contractelor de angajare/prestări servicii de actuarat, prevăzute la pct.6 din Regulament;

Copia actului de identitate al actuarului.

Subsemnatul (nume și prenume):

declar pe propria răspundere, sub sancțiunea legii, că toată informația este completă și veridică și nu există alte fapte despre care ar trebui informată Comisia Națională a Pieței Financiare;

mă angajez să aduc imediat la cunoștința asigurătorului (reasigurătorului) și Comisiei Naționale a Pieței Financiare orice modificare a informațiilor conținute;

exprim consimțământul expres cu privire la furnizarea către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor/datelor despre mine, inclusiv informații confidențiale, disponibile la alte persoane/autorități naționale sau din alte state;

declar că, prin activitatea mea în cadrul asigurătorului (reasigurătorului), nu voi genera prejudicii materiale sau de imagine asigurătorului (reasigurătorului).

Numele, prenumele și semnătura actuarului _____

Numele, prenumele și semnătura

conducătorului organului de conducere
al asiguratorului (reasiguratorului) _____